KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2023/856,

annettu 18 päivänä huhtikuuta 2023,

eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Suurnopeusjunaverkko kaikkien Euroopan pääkaupunkien ja eurooppalaisten yhdistämiseksi” rekisteröintipyynnöstä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 mukaisesti

(tiedoksiannettu numerolla C(2023) 2617)

(Ainoastaan hollanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 2 ja 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissiolle toimitettiin 10 päivänä maaliskuuta 2023 eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Suurnopeusjunaverkko kaikkien Euroopan pääkaupunkien ja eurooppalaisten yhdistämiseksi” (”Connecting all European capitals and people through a high-speed train network”) rekisteröintipyyntö.

(2) Järjestäjät esittävät aloitteelle seuraavat tavoitteet: ”kaikkien Euroopan pääkaupunkien yhdistäminen suurnopeusratojen avulla. Pyydämme Euroopan komissiota tekemään mahdollisimman pian ehdotuksen oikeudellisesti sitovaksi säädökseksi, jolla perustetaan Euroopan suurnopeusjunaverkko. Tässä on kyse nykyisten suurnopeusrataverkkojen yhdistämisestä ja suurnopeusratojen rakentamisesta sinne, missä niitä ei vielä ole.”

(3) Aloitteen liitteessä on lisätietoja sen sisällöstä, tavoitteista ja taustasta. Siinä selitetään, että vaikka kaikilla eurooppalaisilla on oikeus liikkua vapaasti EU:n rajojen sisällä, heillä olisi myös oltava mahdollisuus siihen iästä, taloudellisista resursseista, fyysisestä tilasta tai henkisistä kyvyistä riippumatta. Järjestäjät väittävät, että vaikka Euroopan suurnopeusrataverkko on yli 11 500 kilometriä pitkä, se yhdistää pääasiassa muutamissa jäsenvaltioissa sijaitsevia kaupunkeja ja monet jäsenvaltiot jäävät sen ulkopuolelle. Järjestäjät katsovat, että Euroopan suurnopeusrataverkko olisi perustettava, koska i) junamatkustaminen on kestävää ja turvallista; ii) suurnopeusjunat tarjoavat miellyttävän vaihtoehdon keskipitkille lennoille; iii) suurnopeusjunat ovat osallisuutta edistäviä ja kaikkien käytettävissä; iv) suurnopeusyhteydet edistävät alueellista kehitystä ja tasaisesti jakautuvaa talouskasvua EU:ssa; v) suurnopeusradat lisäävät yhteenkuuluvuutta ja hyödyttävät koko väestöä. Järjestäjät katsovat, että eurooppalaisten välisten turvallisten ja kestävien yhteyksien mahdollistamiseksi on tärkeää yhdistää yksittäisten jäsenvaltioiden verkot toisiinsa ja laajentaa kokonaisverkkoa matkustajamäärän kasvaessa.

(4) Aloitteen tavoitteiden osalta komissiolla on perussopimuksen 170–172 artiklan nojalla toimivalta antaa ehdotus säädökseksi, jolla edistetään Euroopan laajuisten liikenneverkkojen perustamista ja kehittämistä sekä kansallisten verkkojen yhteenliittämistä ja yhteentoimivuutta. Perussopimuksen 171 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on yhdessä komission kanssa sovitettava keskenään yhteen sellaiset kansallisen tason politiikat, joilla voi olla merkittävä vaikutus näiden tavoitteiden saavuttamiseen. Komissio voi kiinteässä yhteistoiminnassa jäsenvaltioiden kanssa tehdä aiheellisia aloitteita tämän yhteensovittamisen edistämiseksi. Lisäksi perussopimuksen 172 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että sellaisiin suuntaviivoihin ja yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, jotka koskevat jonkin jäsenvaltion aluetta, tarvitaan asianomaisen jäsenvaltion hyväksyntä.

(5) Komissio katsoo, että mikään kansalaisaloitteen osista ei selvästi ylitä komission toimivaltaa antaa perussopimusten soveltamiseksi ehdotus unionin säädökseksi.

([1]) EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55.

(6) Tämä päätelmä ei rajoita sen arvioimista, täyttyisivätkö tässä tapauksessa konkreettiset aineelliset edellytykset, joiden perusteella komissio voi toimia, mukaan lukien suhteellisuusperiaatteen ja toissijaisuusperiaatteen noudattaminen ja perusoikeuksien mukaisuus.

(7) Järjestäjäryhmä on antanut riittävän näytön siitä, että asetuksen (EU) 2019/788 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, ja nimennyt yhteyshenkilöt kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

(8) Kansalaisaloite ei ole selvästi oikeuden väärinkäyttöä, aiheeton tai tehty haitantekotarkoituksessa, eikä se ole myöskään selvästi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa esitettyjen unionin arvojen tai Euroopan unionin perusoikeuskirjaan kirjattujen oikeuksien vastainen.

(9) Kansalaisaloite ”Suurnopeusjunaverkko kaikkien Euroopan pääkaupunkien ja eurooppalaisten yhdistämiseksi” olisi näistä syistä rekisteröitävä.

(10) Se, että asetuksen (EU) 2019/788 6 artiklan 3 kohdan mukaiset rekisteröinnin edellytykset täyttyvät, ei merkitse sitä, että komissio vahvistaisi millään tavoin aloitteen sisällön paikkansapitävyyden, joka on aloitteen järjestäjäryhmän yksinomaisella vastuulla. Aloitteen sisältö ilmaisee vain järjestäjäryhmän näkemyksiä, eikä sen voida millään muotoa katsoa edustavan komission näkemyksiä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Rekisteröidään eurooppalainen kansalaisaloite ”Suurnopeusjunaverkko kaikkien Euroopan pääkaupunkien ja eurooppalaisten yhdistämiseksi”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kansalaisaloitteen ”Suurnopeusjunaverkko kaikkien Euroopan pääkaupunkien ja eurooppalaisten yhdistämiseksi” järjestäjäryhmälle, jota edustavat ja jonka yhteyshenkilöinä toimivat Afryea UITERLOO ja Rogier VERGOUWEN.

Tehty Strasbourgissa 18 päivänä huhtikuuta 2023.

Komission puolesta
Věra JOUROVÁ
Varapuheenjohtaja